

**Nauka czytania i pisania.
Metodyka pracy z sześciolatkami
w zakresie treści wynikających
ze zmian
w podstawie programowej wychowania
przedszkolnego.**

OSKKO, 3.03.2017, Kraków

Sylwia Kustosz, UMCS Lublin, Froebel.pl, Przedszkole Nr 12 w Lublinie

Ten i inne materiały konferencyjne XIV Konferencji OSKKO znajdziesz na stronie: www.oskko.edu.pl/konferencjaoskko2017

w zakładce „materiały do pobrania”.

Podstawy z Podstawy:

Dziecko:

- rozróżnia głoski na początku i końcu w wybranych prostych fonetycznie słowach;
- rozpoznaje litery, którymi jest zainteresowane **na skutek zabawy i spontanicznych odkryć, odczytuje krótkie wyrazy utworzone z poznanych liter w formie napisów drukowanych** dotyczące treści znajdujących zastosowanie w codziennej aktywności;

Ala ma kota

Ala ma kota

Alą mą kotą

Ala ma kota

- tworzy proste i złożone znaki, nadając im znaczenie, **odkrywa w nich fragmenty wybranych liter, cyfr, kreśli wybrane litery i cyfry na gładkiej kartce papieru,(...)** przetwarza obraz ruchowy na graficzny i odwrotnie, samodzielnie planuje ruch przed zapisaniem, np. znaku graficznego, litery i innych w przestrzeni sieci kwadratowej lub liniatury, określa kierunki i miejsca na kartce papieru;

SA MO LOT
S A M O L O T
SAMOLOT
sa mo lot
samolot
samolot

<http://forum.darzycia.pl/index.php?topic=19.0>

Kiedy zacząć?

W różnych systemach szkolnych dzieci rozpoczynają naukę czytania i pisania w wieku **między trzecim a siódmym rokiem życia**. W Nowej Zelandii dziecko idzie do szkoły **w wieku pięciu lat**.

W większości krajów zachodniej Europy oraz Stanach Zjednoczonej Ameryki **początki nauki czytania wprowadza się dzieci 3-5 letnie**.

Gotowość do nauki czytania i pisania?

- Krótki czas rozmów z rodzicami/dorosłymi;
- Zaburzony język mediów (postaci z kreskówek z wadami wymowy),
- Opóźnienia rozwoju mowy w wyniku przedłużającej się obureczności, braku ruchu, braku pionizacji języka itp.;
- Skrótowe komunikaty;
- Tablety, smartfony, telefony;

<http://radiobajka.pl/wplyw-mediow-na-psychike-i-postawy-dzieci-i-mlodziezy-odc-25/>

Czytanie i pisanie – żeby „gładko poszło”...

- Mowa musi być poprawna pod względem artykulacyjnym;
- Swobodne wypowiedzi w uporządkowanej formie;
- Dobrze rozwinięta percepcja słuchowa i słuch fonematyczny;
- Dobrze rozwinięta spostrzegawczość wzrokowa, zapamiętywanie kształtu liter, różnicowanie;

<http://www.milionkobiet.pl/dziecko/mow-mow-jak-najwiecej,964,1,a.html>

Czytanie i pisanie – żeby „gładko poszło” ...

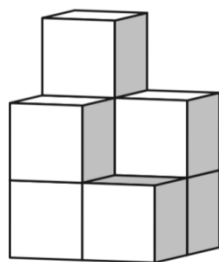
http://www.mjakmama24.pl/dziecko/edukacja/angielski-dla-dzieci-mama-uczy-w-domu,563_2370.html

- Odwzorowywanie liter bez pomijania szczegółów;
- Dobra koordynacja rąk pod kontrolą wzroku od strony lewej do prawej;
- Interesowanie się czytaniem i pisanem;

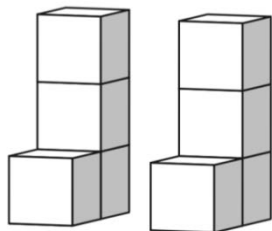
Wzorowe odwzorowywanie

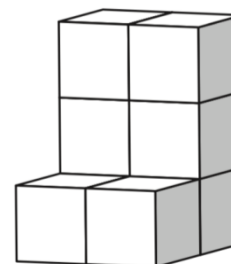
DAR 3
nr 24

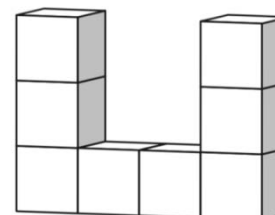
DAR 3
nr 26

DAR 3
nr 25

DAR 3
nr 27

*Czytanie to proces sensoryczno – motoryczny
intelektualny, emocjonalny i wychowawczy.”
(Mystkowska)*

Oto książka
bez obrazków.

Posłuchaj najpierw,
jak działają książki:

Ten, kto czyta książkę
na głos, musi przeczytać
każde słowo,
które jest w niej napisane.

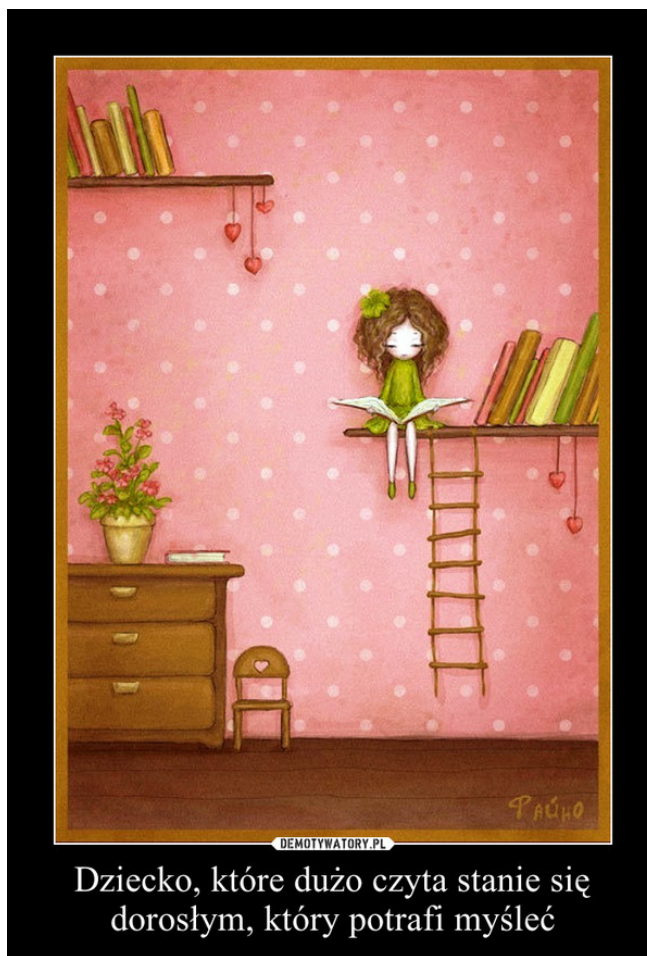
Czytanie to rozpoznawanie, identyfikowanie a także sensowne łączenie liter drukowanych lub pisanych. Pisanie natomiast to kodowanie informacji za pomocą tych samych symboli.

<http://anna-ranos.cba.pl/>

Umiejętność czytania i pisania związana jest silnie z rozwojem mowy. Podlega podobnym prawidłowościom.

Znane i uznane...

Różne metody, wspólna metodyka

1. Zwrócenie uwagi na wyraz (lub wyraz w zdaniu).
2. Analiza zdania/analiza wyrazu (co słysząc na początku, na końcu i w środku).
3. Zidentyfikowanie nowej głoski i litery.
4. Poznawanie kształtu nowej litery poprzez kojarzenie wyodrębnionej głoski i litery za pomocą której można ją oznaczyć (kodować).
5. Pisanie na różnych powierzchniach/układanie liter z różnych materiałów.
6. Skojarzenia z kształtem litery.

a A a A

arbuz

<http://www.scholaris.pl/resources/zasoby?tid=2&eid%5B%5D=POCZ&sid%5B%5D=POL2&bid=1.b&iid=&rset=0&externals=1&api=>

Metoda G. Domana

**„Małe dzieci chcą się uczyć tak bardzo, że nie potrafią odróżnić nauki od zabawy. Pozostają w tym nastawieniu, dopóki my dorośli nie przekonamy ich, że nauka nie jest zabawą”
G.Doman 1992**

- I etap – pojedyncze słowa
- II etap – wyrażenia dwuwyrzowe
- III etap – pierwsze zdania
- IV – rozbudowa zdań
- V etap – samodzielne czytanie

<http://www.glenndoman.pl/czytanie/pakiet1.html>

Metoda barwno - dźwiękowa

Heleny Metery

Ala jest głodna.
Zagłada do torebki.
Co tam jest dobrego?
Co jej mama dała?
W torebce jest butelka mleka.
A do mleka jest butka z serem.
Jaka ta mama dobra.

głodna • torebka • dobre • butelka • butka

- okres przedliterowy - następuje tutaj poznanie dźwiękowej budowy wyrazów;
- okres w którym dziecko opanowuje graficzny zapis poszczególnych dźwięków (liter), następuje tutaj właściwa nauka czytania;

**Punktem wyjścia jest zawsze
analiza słuchowa wyrazów.**

<http://www.geocities.ws/zegarek200/lekcja5.htm>

Metoda symultaniczno-sekwencyjna

prof. Jagody Cieszyńskiej

- Powtórzenie sekwencji rozwoju mowy dziecka (**od samogłosek, sylab, do wyrazów i zdań**);
- Naśladowanie 3 etapów nabywania systemu językowego:
POWTARZANIA, ROZUMIENIA, NAZYWANIA (samodzielnego czytania);
- Funkcje symultaniczne(prawopółkulowe) i sekwencyjnych (lewopółkulowe) ;

Metoda fonetyczno-literowo-barwna

B. Ročławskiego

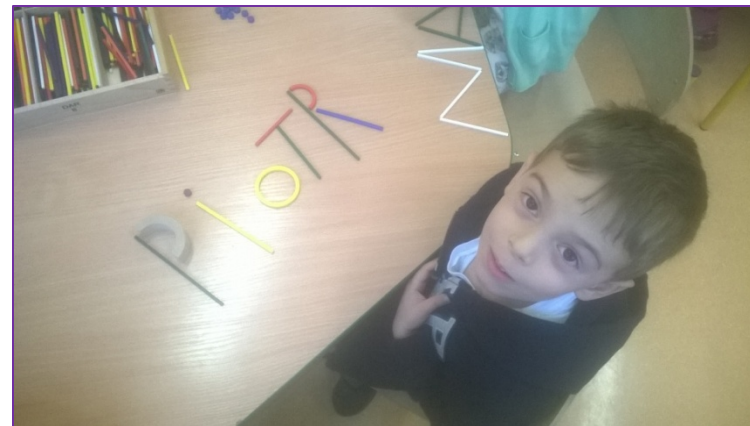
Podstawowe zasady glottodydaktyki:

1. Wyjście od języka mówionego, z którym dziecko ma styczność od urodzenia.
2. Świadome wprowadzanie zabaw doskonalących wszystkie aspekty języka, mowę, słuch, narządy mowy i narządy ruchu, orientację przestrzenną.
3. Maksymalne wydłużenie czasu przygotowawczego, a skrócenie do minimum czasu nauki czytania i pisania.

Świat pisma Ireny Majchrzak

Rozumienie słowa może
i powinno wyprzedzać
umiejętność jego odczytania „
bo to nie litery się czyta, tylko
sens”.

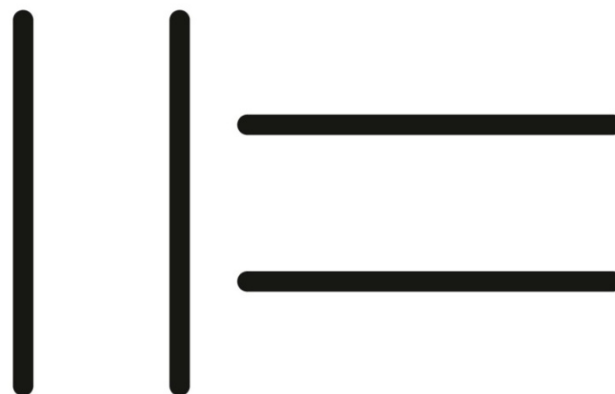

1. Inicjajca – odczytanie własnego imienia;
2. „Targ Liter”;
3. „Nazywanie Świata”;

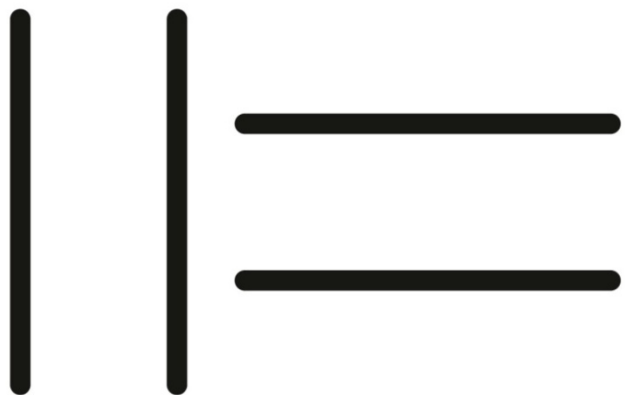
Metoda Dobrego Startu

- **element** motoryczny to ćwiczenia ruchowe, ruchowo-słuchowe, a także ruchowo-słuchowo-wzrokowe czyli ruchy zharmonizowane z rytmem piosenki, wykonywane podczas reprodukcji znaków graficznych;
- **element** słuchowy to piosenki, wierszyki, zdania, wyrazy;
- **element** wzrokowy to znaki graficzne (łatwe wzory, wzory literopodobne, litery i znaki matematyczne).

THIS IS THE WAY - SCENARIO 7

<http://harmonia.edu.pl/p/THE-GOOD-START-METHOD-FOR-ENGLISH.-Metoda-Dobrego-Startu-we-wspomaganiu-rozwoju-i-uczeniu-sie-dzieci-rozpoczynajacych-nauke-jezyka-angielskiego/1061>

THIS IS THE WAY – SCENARIO 7

<http://harmonia.edu.pl/p/THE-GOOD-START-METHOD-FOR-ENGLISH.-Metoda-Dobrego-Startu-we-wspomaganiu-rozwoju-i-uczeniu-sie-dzieci-rozpoczynajacych-nauke-jezyka-angielskiego/1061>

**Panie Janie, Panie Janie
Rano wstań, rano
wstań.**

**Wszystkie dzwony biją,
Wszystkie dzwony biją,
Bim, bam, bom
Bom, bam, bom...**

Podobieństwa i/czy różnice?

<http://www.bialystokonline.pl/dobrze-czytajace-dziecko-latwiej-sie-uczy,artykul,93411,6,1.html>

<http://jejswiat.pl/13960,jak-pomagac-dziecku-w-nauce-czytania>

Najlepsza metoda? To Twoja metoda!

- Indywidualnie dobrana do grupy;
- Indywidualnie modelowana;
- Systematyczna;
- Uporządkowana;
- Naturalna;
- Budząca motywację i radość;

<http://idz.net.pl/>

Jak się bawić?

- Perforowanie liter;
- Przekształcanie liter w obrazy;
- Wycinanie i wyszukiwanie liter w otoczeniu;
- Kolorowe litery np. zielone: t – jak trawa, k – jak kwiatek, f – jak farba itp.
- Rebusy;
- Konstrukcje z grochu;
- Zabawy konstrukcyjne;

OBRAZKOWE REBUSY

Jak się bawić?

Kodowanie:

A

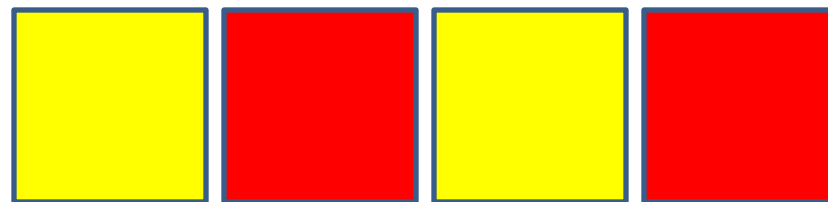
B

M

O

P

S

Jak zachęcać?

- Czytaj przy każdej okazji;
- Wzmacniaj pozytywnie każde zainteresowanie czytaniem i pisanie;
- W ćwiczeniach grafomotorycznych **wskazuj elementy wykonane najlepiej;**
- Korzystaj z ciekawej literatury;

<http://edumax.edu.vn/lich-khai-giang-du-kien-cac-lop-tieng-anh-tu-1102015-den-31122015.html>

Tu, czy tam... Czytam!

Ten i inne materiały konferencyjne XIV Konferencji OSKKO znajdziesz na stronie: www.oskko.edu.pl/konferencjaoskko2017

w zakładce „materiały do pobrania”.